

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 71.

Z KRAKOWA DNIA 3 WRZESNIA 1817 Roku WE SZRODE.

Z Warszawy d. 26 Sierpnia.

Wypis z Protokołu Sekretaryjatu Stanu
Królestwa Polskiego.

My z Bóżej Łaski

ALEXANDER I.

Cesarz Wszechi Rossyy, Król Polski
&c. &c. &c.

Zapatrzywszy się na artykuł 30ty Po-
stawienia Naszego z dnia 28 Lutego (12
Marca) bieżącego roku, obejmującego
organizacyją Królewskiego Korpusu Górni-
czego w Naszem Królestwie Polskim;
chcąc oznaczyć kolory, króy i osobne zna-
ki munduru rzeczonego Korpusu, postano-
wiliśmy i stanowimy :

Artykuł 1. Królewski Korpus Górni-
czy mieć będzie osobny mundur podług
rysunków tu dołączonych; które My za-
twierdziliśmy.

Art. 2. Osobne znaki rzeczonego mun-
duru, stopniowane będą według klas Kró-
lewskiego Korpusu Górniczego.

Art. 3; Mundur ten i osobne znaki,
oznaczają się iak następuie :

Klasa pierwsza. Mundur granatowy,
na ieden rząd guzikow zapinany; takiz

kołnierz, z przodu na hawtki spięty; łapki
i klapki nad kieszeniami, takiez; poly za-
winiete i z wypustką karmazynową; guziki
biale z Polskim orlem, dziewięć z przo-
du, po trzy na łapkach, dwa w stanie.
Spodnie gładkie granatowe, na powszednie
dni, a biale również gładkie na dni świąt
Bóty półpalone, zachodzące ponad kola-
na. Ostrogi srebrne, na sprzączki zapinane
(Obacz figurę A. rysunku N. 1.)

Dwie szlify, na wierzchniej części su-
knem karmazynowem pokryte, i srebrnym
galonem obszyte, z wyhaftowanymi u gó-
ry srebrnym orlem Polskim, trzymającym
wiedney szponie młotek, a w drugiej mo-
tykę, na krzyż idące. Potroiny sznurek
srebrny obwodzie ma od datu część wierz-
chnią szlif i utrzymywac srebrne buliony.
(Obacz lit: A rysunku N. 2.)

Haft na kołnierzu i łapkach srebrny,
wyrażający dwa rogi obfitości, otoczone
gałziami dębowemi z liśćmi i żółgdzia-
mi. (Obacz lit: A. rysunku N. 2.)

Prócz tego ma bydz na kołnierzu i
łapkach wyszyta do kota obwodka srebrna
w ząbki: (Obacz lit: A. rysunku N. 2.)

Szpada płaska z rękojścią metalową białą, ławka zaś i galka z metalu złotego, felcech srebrny. (Obacz fig: A. rys: N. 1.)

Kapelusz stosowany, bez pióra, z srebrnymi kordonkami; kokarda biała; bulion u kapelusza srebrny, zapięty na guzik podobny iak u munduru. (Obacz figurę A. rysu. N. 1.)

Klasa druga. Mundur guziki, spodnie, bóty, ze wszystkiem podobne iak dla klasy pierwszej. Obok fig. B. rys. N. 1.)

Dwie szlify takie iak klasy pierwszej, wyiawszy, iż buliony mają być drobne. (Obacz lit: B. rysunku N. 3.)

Kołnierz iak u munduru klasy pierwszej, oprócz, iż nie ma być obwódki od dołu, i że ta ma być ząbkowana, iak na wzorze B. rysunku N. 2.

Łapki bez haftu i tylko ze srebrną haftowaną obwódką iak na kołnierzu.

Szpada i felcech iak wyżej, Kapelusz takóž podobny, lecz zamiast bulionu, ma być srebrny galon. (Obacz figurę B. rysunku N. 1.)

Klasa trzecia. Mundur, guziki, spodnie, bóty iak wyżej. (Obacz figurę C. rysunku N. 1.)

Takie szlify iak klasy drugiej, z wyjątkiem, że zamiast Orła Polskiego, mają tylko być na nich srebrem wyszyte Młotek i Motyka na krzyż położone (Obacz Lit: C. rysunku Nro 2.)

Na kołnierzu haft wyrażać ma tylko jeden rok obfitości obwiedziony gałązkami dębowymi z liśćcami i żołędziami. Dolna tylko część kołnierza ma mieć obwódkę bez ząbków, lecz u końców kołnierza iak się spina na hawtki, obwódka ma iść podług szerokości kołnierza, i być ząbkowaną. (Obok fig: C. rysunku Nro 2.)

Łapki z obwódką gładką i srebrem haftowaną, bez ząbków. — Szpada, felcech i kapelusz, iak powyżej.

Klasa czwarta. Mundur guziki, spodnie, podobne iak trzech pierwszych klas Bóty wysokie bez ostrog, okrągłe obcięte przyymujące kształt kolana. (Ob: fig: D. rysunku. Nro 1.)

Dwie kontrepolety z karmazynowego sukna, (obszycie srebrnym galonem z wyhaftowanymi srebrem na krzyż Młotkiem i Motyką, i obwiedzione u dołu potrójnym srebrnym sznurkiem. (Ob: Lit: D. rysunku Nro 2.)

Kołnierz gładki z obwódką srebrem haftowaną i ząbkowaną (iak na wzorze D. rysunku Nro 2.)

Szpada, felcech, kapelusz, iak wyżej,

Klasa piąta. Mundur granatowy krótki, okrągło obcięty i do bioder tylko idący, zapinany na jeden rząd dziewięciu białych gładkich guzików.

Spodnie granatowe gładkie, obezerne i na bóty idące. (Ob: fig: E. rysunku Nro 1.)

Kołnierz na haftki z przodu zapięty, obwiedziony lamówką gładką, srebrem haftowaną. (Ob: tęż samę figurę rysunku Nro 1.)

Łapki takóž obwiedzione gładką lamówką, srebrem haftowaną. (Ob: tęż figurę co wyżej)

Kontrepolety takie iak klasy czwartej, wyiawszy, że sznurek obwodzący iedodółu, ma być pojedynczy. (Ob: wzór E. rysunku Nro 2.)

Lederwerk czarny, to iest: Fartuch z tyłu nad biodrami przywiązany i owalno obcięty. — U pasa przywieszającego fartuch, ma być z przodu na dziewiątym

guziku munduru ładownica. — Pendent idący z prawego ramienia na lewą stronę, z białą przetyczką z przodu, i na nim zawieszony kordelas. (Ob: fig: E. rysunku Nro 1.)

Felcech srebrny, szako czarne gładkie, mające z przodu posrebrzany Młotek i Motykę na krzyż położone. (Ob: fig: E. rysunku Nro 1.)

Klasa szosta. Mundur, guziki, spodnie, jak wyżej.

U kołnierza i łapek, gładki galonek srebrny. (Ob: fig: F. rysunku Nro 1.)

Zamiast kontrepolet, pasek z sukna karmazynowego, na prawem ramieniu przypięty gładkim białym guzikiem i służący do wstrzymania pendentu. (Ob: fig: F. rysunku Nro 1.)

Lederwerk jak klasy piątej. Przetyczka ma być mosiężna, kordelas taki sam. Felcech z białego jedwabiu.

Takie jak wyżej, szako, wyjąwszy że Młotek i Motyka mają być z białego metalu. (Ob: fig: F. rysunku Nro 1.)

Klasy, siódma i osma. Mundur, guziki i spodnie, te same. (Ob: fig: G. i H. rysunku Nro 1.)

Lederwerk, felcech i szako, również te same. Ob: fig: G. i H. rysunku Nro 1.)

Siódma klasa nosić będzie łapki z galonkiem srebrnym do koła. (Ob: fig: G. rysunku Nro. 1.)

Te dwie klasy zamiast kordelasów, nosić będą na pendentach rozmaite potrzebniejsze narzędzia swoje.

Art. 4. Nadaiemy Królewskiemu Korpusowi Górniczemu karmazynową chorągiew, mającą być przyozdobioną Orłem Polskim z koroną, trzymającym w szponach Młotek i Motykę na krzyż idące.

(Obacz wrót I. rysunku Nro 1.)

Art. 5. Obowiązki Podchorążego sprawowane będą przez ucznia Szkoły Górniczej, przy uroczystościach, których zachowywanie przepisaniem zostanie w osobnym urządzeniu.

Art. 6. Wykonanie niniejszego Postanowienia, polecamy Kommissyi Spraw Wewnętrznych i Policji Królestwa Polskiego.

Dan w Petersburgu d. 13 (25) Czerwca 1817 r.

(podp.) ALEXANDER.

przez Cesarza i Króla.

(L.S.) Minister Sekretarz Stanu

Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu

(pod.) Ig. Sobolewski.

Zgodno z Oryginałem

Radca Sekr: Stanu, Jan: Brygady

(Podpisano) Kossecki.

Dyrekcyi: Generalna Loteryi Kraiowych Królestwa Polskiego.

W Dalszym ciągu obwieszczenia o odbywającym się ciągnięciu Loteryi na Majętność Tyszowce, w dniu 2 r. b. m. do Gazet podanego, uwiadomia niniejszem, iż w dniu 22 b. m. zrana i po południu 2,000 Numerów odciągnięto, z których niżej wymienione wygrały, iako to: Nra 22,656 86,233 — 46,589 — 76,234 — 41,098 — 21,255 — 37,469 — 50,194 — 25,469 — 78,913 31,594 — 29,600 — 61,336 — 11,796 — 73,519 73,135 — 21,364 — 64,088 — 66,494 — 15,300 81,514 — 6,961 — 66,961 — 51,403 — 82,903 63,163 — 72,431 — 18,137 — 53,645 — 61,744 po 5 cz. zł. Nra 83,880 — 498 po 10 cz. zł. Nra 54,004 100 cz. zł. a Nra 5,480 500 cz. zł.

(2)

W dniu 23 b. m. rano i po południu odciągnięto 2000 Numerów, z tych wygrały Nra 38,880 — 26,707 — 39,033 — 30,359 — 7,281 — 20,927 — 49,246 — 51,383 — 64,875 — 25,024 — 82,756 — 14,184 — 81,838 — 55,621 — 7,048 — 44,557 — 46,047 — 11,427 — 26,876 — 61,123 — 8,949 — 14,540 — 22,721 — 43,329 — 29,761 — 71,299 — 14,771 — 30,116 — 28,930 po 5 cz. zł. Ner 78,722 10 cz. zł. a Ner 17,718 15 cz. zł.

W dniu dzisiejszym zrana odciągnięto 1000 Numerów, z tych wygrały Nra 60,658 — 72,185 — 67,397 — 59,680 — 42,038 — 30,494 — 8,977 — 80,549 — 59,969 — 51,776 — 68,238 po 5 cz. zł. a Ner 70,457 1200 cz. zł.

Dalsze ciągnięcie niniejszey Loteryi, dla przypadającego w dniu dzisiejszym ciągnięcia Loteryi Liczbowej, do dnia następnego na godzinę 9tą rano odłożone zostało, w którym to dniu zupełnie ukończonem będzie. — Tabelę zaś ogólną wygranych, iak tylko wywdzie z orszaku, każdy z interessownych znajdzie w Kantorach Loteryynych. W Warszawie d. 25 Sierpnia 1817.

Kochanowski.

Straszak S. J. D.

Dyrekcya Generalna Loteryi Królestwa Polskiego.

Dostrzegłszy w Numerze 54 Gazety Warszawskiej omyłkę w podanych z dnia 7go Lipca wygranych Numerach z Loteryi na Mielętność Tyszowce, gdzie zamiast Numeru 20,517, położony jest Nr. 70517 na wygraną 5 cz. zł. prostując takową omyłkę, podaje niniejszem do wiadomości pows. echney, iż w rzeczonym dniu Nr 20,517 wygrał 5 cz. zł. Nr. zaś 70,517 przegrał.

W Warszawie d. 25 Sierpnia 1817.

Kochanowski.

Straszak S. J. D.

Z Wiednia d. 27 Sierpnia.

Podług doniesień z Liworna z d. 15 Sierpnia eskadra, na której znajduję się

N. Królowna Następczyni tronu Portugalskiego, odplynęła ztamtađ o godzinie w pół do 7mej z rana. Pogoda i wiatr tak dalece iey służyły, iż o godzinie 10 zniknęła już z oczu. — N. Maryia Ludwika, Xiężna Parmy, tegoż dnia rano odiechała ztamtađ do swoich krajów, drogą przez kąpiele Łukieskie, gdzie iadła obiad u Xcia Metternicha, a ztamtađ przez Fontremoli i Lerici; obrala zaś tę przykrą drogę dla widzenia zalozyć się małżonego tamtądy gościńca do Placencyi. — Cesarz Austriacki Ambassador przy Stolicy S. Xże Kaunitz, który przyjechał z Rzymu do Liworna, dla bycia obecnym przy wsiadaniu na okręt N. Królowney Portugalskiej, odiechał iakże ztamtađ.

Z Berlina d. 23 Sierpnia.

Odlany z żelaza pomnik bitwy pod Gross Beeren, który przedziwnie się ujął, odstoniony dziś uroczyscie został na miejscu swojego przeznaczenia w obecności NN, Xiążąt Rodziny Królewskiej, co popis woyską, wystawiający bitwę pod Gross Beeren, poprzedził, a zakoczyło nabożeństwo z stosownem kazaniem.

Z Paryza d. 15 Sierpnia.

Posel Król: Pruski przy Dworze tułteyszym, Hr. Goltz, wyjechał przeciw swojemu Monarsze.

Przybyli tu z Londynu Lordowie Holland i Cochrane, a Xże Wellington jest tu d. 18 b. m. oczekiwany.

Rozporządzeniem z d. 13 b. m. przebaczył Król wszystkim poddanym swoim przewinienia, których od d. 1 Września 1815 do dnia dzisiejszego z powodu niedostatku zboża dopuścili się i do więzienia wziętemi zostali; jeżeli innego przestępstwa nie popełnili mają być natychmiast uwolnionemi. Wyjętemi jednak są

od tego przebaczenia ei, którzy za daw-
niejsze przestępstwa byli już uwięzionemi.

Mianowanym przez J. K. Mośc bi-
skupom doniesiono tylko o tem poufalnie,
z dodatkiem, aby tego mianowania nie u-
żywali, poki nie będzie bułą Papieżką za-
wierdzona.

Nie prawda iakoby Pani Genlis wstą-
piła do klasztoru Karmelitek. — Xiężna
Cosse-Brissak wstąpiła w 28 roku życia
do klasztoru na Kalwaryi. Zakon ten jest
tem dla kobiet, czem jest zakon Trapistów
dla mężczyzn.

Strażom w pałacu Tuilleries zalecono,
aby kardynałom takie same czynili hono-
ry iak marszałkom.

Sąd rewolucyjny w Lyonie skazał
znowu d. 7 b. m. 16 nieobecnych osób
na śmierć, 10 na wygnanie, 3 na 5cio let-
nie roboty, i 3 na 5cio letnie więzienie.

Galwanizm zastosowany teraz nawet
został do zegarnictwa. U P. Rober-
sona widzieć tu można zegar, którego per-
pendykuł z kolombą Volty popychają. Ze-
gar ten idzie od 3 lat bardzo regularnie.

PP. Comte i Dunoyer nim sąd rozszą-
dził wszczętą przeciw nim sprawę z po-
wodu gocy części ich pisma *Censeur de
l'Europe*, wydali 4tą część tego pisma.

Wdowa po znanym Jenerale Murzyn-
skim, Toussaint-Louverture, umarła w
Agen w 50 roku życia. Zostawiła ona
dwoch synów, z których jeden edukuje
się w Anglii kosztem rządu Angielskiego,
a drugi jest rotmistrzem w służbie Francuz-
kiej. Najstarszy, i ten syn był kapitanem
w woysku Francuzkiem i umarł na wygna-
niu w Belle-Isle.

W ostatnim Nrze *Lettres Champenoises*
czytamy ostatnie rozporządzenie Pani
Stael, którego starszemu swojemu synowi

P. Stael odkazała z mill. fr. tyleż P. Rocca,
synowi z pewnego małżeństwa, córce
i mill. a mężowi swojemu, z któ-
rym nie było małżeństwo głośnie 30,000
fr. dochodu. Wszystkie zaś rękopisma
pomiędzy któremi znajdują się *Parallele
des revolutions de France et d'Angleterre*,
i *Histoire des Etats généraux* odkaza-
ła P. Schlegel.

Prefekt w Bordeaux oznaymić w ga-
zecie tamtejszey rozkazał, iż gdy wielu
Hiszpanów zbiegłych do Francyi otrzyma-
li od swojego rządu przebaczenie, i dla
powrotu do oycyzny pieniędzmi od rzą-
du Francuzkiego wspartemi zostali, dotąd
znajdują się jeszcze w tym departame-
cie, zatem iesli do 15 Sierpnia nie odda-
ją się, tedy będą pochw. conemi i od bryga-
dy do brygady aż do granicy Hiszpańskiej
odprowadzonymi.

Podług najnowszych donieżeń z Nan-
cy Król Pruski przybył już w granice pań-
stwa Francuzkiego i powitany został od
Marszałka Oudinot na czele licznego głów-
nego sztabu. Oczekiwany był w pięknym
zamku Marszałka Oudinot pod Bar le Duc,
gdzie także Xze Wellington i wielu Jene-
ralow sprzymierzonego we Francyi wo-
yska zjechać miało. Woyska Pruskie ścia-
gały się do kupy dla odprawienia popisu
przed swoim Monarchą. Król Pruski za-
chowuje najsycielsze inkognito. Zapew-
niają, iż pod imieniem Hr. Ruppina uda-
ją się po ukończonym popisie swego wo-
yska do Paryża, i po krótkim pobycie po-
wracać będzie przez Walencjennę i Belgi-
um, gdzie widzieć się będzie z Królem Ni-
derlandzkim, do Nadrenskich swoich pro-
wincyy. Wprzód ieszcze znajdować się
będzie na wielkim popisie prawego skrzy-
dła sprzymierzonego woyska, który Wel-

lington dla niego wyprawia. Spodziewają się, iż w czasie pobytu tego Monarchy w Paryżu, usunięta zostanie trudność względem zmniejszenia o drugą piątą część sprzymierzonego we Francyi wojska.

Polityczne nasze położenie polepszyło się tego lata: spokojność i porządek wszędzie są utrzymane, i pomimo dosyć znaczney ieszcze drogości nie zachodzą nigdzie zaburzenia. Drogość ta zmniejsza się zwolna; mamy obfite urodzaje zboża, i spodziewamy się ieszcze dobrego zbioru wina, chociaż nie co do ilości, ale co do gatunku. Mniej zaspokoiającym jest stan naszego handlu i fabryk. Od roku przeszłego nie ma żadnego pokupu na ręko-dzielne nasze towary, i fabrykanci przymuszonemi zostali większą część oddalić sweich robotników.

Z Londynu d. 13 Sierpnia.

D. 7 b. m. założony w Londynie został węgiewy kamień na Rzymsko-Katolicką kaplicę. Uroczysty ten obrządek mocno sprawił wrażenie na licznych widzach, pomiędzy któremi znajdowało się wiele znakomitych osób obojey płci. Pierwszy ten Katolicki Kościół w Londynie założony jest w piękney okolicy Moorfield, w części miasta, w której najwięcej mieszka Katolików. Sprzedarzań gruntu czyni zaszczyt liberalnem uczuciom rady i Lorda Prezydenta miasta Londynu.

W Ministeryalney Gazecie Gonic czytamy co następuje: „Dostała nas wiadomość, że Dwór Hiszpański usiłuje nakłonić Anglię do dopomożenia mu do podbicia jego Amerykańskich osad. Zdaniem naszym zapewnić możemy, że Dwór Madrycki nie uczynił naszemu podobney propozycji; bo niema wątpliwości, iż rząd K. M. Ci niezechce mieszać się do spraw mię-

dzy osadami i kraiem macierzyńskim. Ale gdyby przez sposób przyjacielskiego pojednania i w porozumieniu z resztą Europejskich Mocarstw przyłożyć się mógł do przywrócenia udręczonem tem kraiom pokoiu, chętnie podjąłby się tey przysługi, którey nie odmówiłoby żadne przyjacielskie Mocarstwo. Lecz to jest wszystko, co Europejskie Mocarstwa uczynić potrafią.” — Taż gazeta nie mogąc już zaprzeczyć, iż znajduje się w Londynie Agent Rzeczy Wenezueli, usiłuje odwieść officerów Angielskich, krórczy mieliby ochotę przyjąć służbę u rokoszanów, przywodząc, iż jakkolwiek chwalebna jest w officerze miłość wojskowej chwały, nagaana zawsze jest służba w sprawie buntu, którego nie wie powodów i przyłożyć się może do nieszczęść wojny domowej.

Londyńska gazeta Patron narodowy pod d. 30 Lipca wyraża: „Rossyianie obięli w posiadłość wyspę na spokojnem morzu, niedaleko wysp Landwich, i zaraz się obwarowali. W krótcie natrafiemy na ten naród przy jego źródłach i czynności jego rządu, we wszystkich częściach świata.”

Gazeta w Bałtymore wychodząca pod d. 18 Lipca donosi: Wczoray przybył tu wodą Pułkownik Posey, Adjutant Jenerała Mac Gregor, który przywiózł wiadomość, że d. 24 Czerwca wojsko Niepodległych pod Jenerałem Mac Gregor i okręty pod Adm. Brion opanowały wyspę Amelią, na brzegu wachodniey Florydy, i która bez oporu za pierwszym poddada się natarciem. Poczem cała flotyla składająca się z jednego większego okrętu, i bryga i 9 galer popłynęła przeciw miastu St. Augustin, stolicy powyższej Florydy, które cho-

ciaż warown'evsze podda się zapewne tak łatwo jak Amellia. Siły lądowe i morskie Niepodległych do tej wyprawy użyte, nie wynosily jak 1400 ludzi, lecz w Amellii nie bylo jak 50 ludzi osady i 1 polowe działo. Dowodcą w St. Augustin jest Pułkownik Pattering, odważny i zręczny officer, ale także ma małą bardzo siłę. Posiadłość Amellii jest bardzo ważną dla działań Jenerała Mac Gregor z siłą morską Briona, ponieważ ma obszerny i wyborny port. Gdyby jeszcze był dobrze obwarowany, byłby nieskończenie użytecznym dla niepodległych. Wyspa zaś ma 13 mil długości, a 2 szerokości. St. Augustin, dokąd wyprawa popłynęła, leży o 7 mil z tamtąd ku południowi.

Od granic Hiszpańskich d. 6 Sierpnia.

Podług doniesień z Madrytu d. 2 b. m. biegła tam wieść, iż rząd odebrał wiadomości, że Oyciec S. dozwolił Mniuchom występować z klasztorów. Oyciec S. miał także pozwolić małe klasztory iednych reguł łączyć razem i liczbę ich zmniejszyć.

Podług listow z Kadyxu wypłynęła stamtąd fregata Dianna na krążenie przeciw rokoszańskim korsarzom. Wzięła ona pod swoją zastonę 3 Hiszpańskie kupieckie okręty. Z Lima zawinął tam z bogatym ładunkiem i pół mill. piastrow okręt, a drugi z Werakruz. Odplynął on z Meksyku bez przeszkody.

Z Włoch d. 10 Sierpnia.

W czasie układów Francuzkiego posła Hr. Blacaa z Stolicą Świętą względem zawartego teraz konkordatu, była nie raz mowa o wolnościach Galikańskiego kościoła, chociaż niema o nich w konkordacie wzmianki. Nie od rzeczy więc będzie naznienić tu w krótkości jakie to byly te

prawa i wolności, o które kościół Francuzki od niepamiętnych czasów upominał się w Rzymie i z niemi zawsze wyieźdzał. Zaprzeczał Rzymowi prawa sądzienia w Rzymie spraw Francuzkich prałatów; pobierania dochodów z wakujących beneficjów, spadków po duchowych, dziesięcin, annatów i t. d. rzucania klątw na urzędników Francuzkich i zawieszania przez to ich urzędowania; kassowania testamentów tych, którzy nie kościołowi nie odkazali; przyznawania dzieciom nieprawego łoża spadków; dozwalania Xiędzom Francuzkim sprzedawania nieruchomości swoich, mianowania sędziów do rozstrzygania sporów względem prawności małżeństwa i mnostwo innych powagę biskupów i prawa Królewskie ścieśniających uroszczeń, przeciw którym zawsze parlamenty Francuzkie się opierały.

Xże Adam Wirtemberski przyjechał do Rzymu.

Sardyński Minister w Rzymie, Hr. Barbaroux, umówił się także z Stolicą S. o nowy konkordat dla królestwa Sardyńskiego, w którym przepisane jest iednostayne urządzenie duchowienstwa w wszystkich krajach Sardyńskich, które w każdej prowincyi inszemi rządziło się przepisami.

Gazeta Neapolitańska zawiera następujący artykuł: Bracia Bardarelli, którzy dowodzili kupą łotrów, która Kapitana i ościenne prowincynie napadała, prosili J. K. Mei o przebaczenie i przyrzekli przyłożyć się do chwytania innych zbrodniarzy. Od tej chwili gościnnie i waje tych okolic używają znowu zupełnego bezpieczeństwa.

W Rzymie wyszło obwieszczenie nanczające wielką nagrodę kteby wyiawił

osoby; które podczas zeszłego rządu nabyły nieprawnym sposobem dobra lub własność rządową; ponieważ Kongress Wiedeński te tylko nabycia zatwierdził, które prawnie wedle przepisów ówczesnego rządu nastąpiły.

Kieżna Wallii opuściła Rzym i udała się do Bononii.

Weszła do portu Civitavecchia Amerykańska eskadra, odpłynęła ztamtąd znów do Lewantu.

D. 4 b. m. przybyli do Medyiolanu Wielki Kże Sasko - Weimarski, Kże Następca Meklenburg - Szwerin i syn jego Kże Paweł. Oba ostatni udali się d. 8 do Wenecyi.

Od brzegó u niższej Elby d. 20 Sierpnia.

Sila morska Duńska, która wynosiła przed wojną z Anglią 25 liniowych okrętów; z słabszą liczbą fregat i pomniejszych zbrojnych okrętów, na przyszłość składać się tylko ma z 8 liniowych okrętów; których teraz 3 tylko ma, to jest Ludwika Augusta jedyny okręt, którego Angliacy w r. 1807 zostawili; Fenix zbudowany w r. 1812 i Daniela, który nie dawno z warsztatu spuszczonej został. Spodziewać się należy; iż co dwa lata jeden takowy okręt będzie zrobiony i w 9 latach cała flota wystawiona zostanie. Takowa flota uzbroiona i osadzona ludem królowem będzie dostateczną dla zjednoczenia Danii poważania u sąsiadów.

Sila zbrojna w Norwegii dzieli się na wojsko polowe, milicję; wojsko nadbrzeżne; pospolite ruszenie i miejską gwardyją po miastach; i oprócz obywatelskiej gwardyi doysć może do 80,000 ludzi. Wojsko polowe uchwalone przez Sejm zatwierdzone zostało przez Króla

d. 3 Lipca, i składa się: artyleryją z 280 zwetbowanych 1000 krainowców; ogółem z 1288 ludzi; jazda z 1070 ludzi; piechota liniowa i lekka z 1642 z wretbowanych i 8000 krainowców, ogółem z 9642 ludzi. Officerowie, podoficerowie, muzykanci, niższy i wyższy sztab czynią 2305; ogółem całe liniowe wojsko wynosi 14,305 ludzi. Tych tylko wojsk może Król za zezwoleniem seymu użyć za granicę królestwa Norweskiego; inna sila zbrojna przeznaczoną jedynie jest na obronę własnych granic.

Mowią; iż Cesarz Rosyjski następującą zimę przepędzić zamysła częścią w Moskwie, częścią w Warszawie, a następnie obiecać Południowe swoje prowincye od Turcyi i Persyi.

Kże Oskar, syn Następcy tronu Szwedzkiego; zasiada teraz, jako już za doletniego uznany, na radzie stanu Szwedzkiej i Norweskiej.

Lord Strangford Nadzwyczajny Angielski Posel i pełnomocny Minister przy Dworze Sztokolmskim, miał d. 7 b. m. u Króla wstępną audyencyą i oddał mu list wierzytelny. Potem miał audyencyą u Królewicza Następcy tronu i Xcia Oskara.

Od roku 1815 znajduje się w Szwecyi 103 fabryk sukiennych, które wyrabiają rocznie za 1,212,971 tal. sukna; w r. 1794 nie było w tym kraju iak 77 takich fabryk.

Akademia rolnicza w Szwecyi dla zachęcenia do pomnożenia dębowych lasów tak potrzebnych w kraju do budowy okrętów; wyznaczyła dwa medale do nagrody; złoty w wartości 150 talarów bankowych za zasadzenie 2000 dębów, które w 7 lat dojdą do 5 łokci wysokości; a srebrny za zasadzenie 1000 dębów.

DO D A T E K

DO N^YO 71.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 3 WRZESNIA 1817 Roku WE SZRODĘ.

W dniu Imienia Najjaśniejszego Króla Jmci Pruskiego JW. Baron de Reibnitz Kommissarz pełnomocny tegoż Monarchy, uraczył wszystkich ubogich, w Domu Opieki umieszczonych, przeszło dwieście wynoszących, Obiadem o swoim koszcie. Wspaniałym tym czynem nie tylko obchód uroczystości Monarchy swego w duchu prawdziwej ludzkości upiękniał, lecz i na Towarzystwo Dobroczynności siodki włożył obowiązek, które winne mu za przyczynienie się do ulżenia losu Osób Opiece Towarzystwa powierzonych złożyć dzięki.

(podp.) *Wasserab, Prezydentcy.*

Rozmaité wiadomości.

W chwili, kiedy jeszcze wielu ma szkodliwe wzrostowi Matematyki uprzedzenie, wyszło w Wiedniu pismo Polaka w niemieckim języku o wplw w Matematyki na kulturę człowieka, wydane przez Józefa Gofuchowskiego wychowawca C.K. Teres. Rycerskiej Akademii, z powodu ścisłego Examinu z tej umiejętności r. 1816.

Na czele tej rozprawy umieszcza autor definicyją tej kultury, wziętą z Filozofii Szmita. — Jest ta: "Cwiczeniu siły pojęcia w przedstawianiu rozmaitych wątków i przyzwolitych wzruszeń, któremi wchodzi się smak ku wniośleyzszym ozu-

ciom. „

Przystępuje potem do rozważania istototy nauk Matematyki: błędy nieprzychylnego wielu o niej sążenia przypisuje jednostronności; uważa ją więc z wyższego stanowiska, to jest: ile szczególniejsze ćwiczenie sił pojęcia ludzkiego dla usposobienia go do porządnego zwłęzłego, celnego i prędkiego myślenia w każdym przedmiocie. — Rozwodzenie się w tej mierze stanowi iey korzyść bezśrednią, czyli kierunek pragmatyczny. Pośrednim korzyściom poświęconą jest osobna część pisma: zastanawia się tu autor nad nią, ile spowlnowzoną z wielą umiejętnościami, którey jest pierwiastkową. Między innymi związkowemi umiejętnościami nie może pominać Astronomii: ważne w tej ostatniej docieczone prawdy i poczynione odkrycia poczytuie za tryumf ludzkiego pojęcia, a myśli do których da ją powód, sądzi byż godnemi szlachetności przeznaczenia ludzkiego: Należą do tych ostatnich wyobrażenia i fantazyia, od których lekce cenienia daleki, pokazuje, że zasmakowanie w dokładności i w prawdzie, nie dopuszcza ich zbytney wy-

bulatości i zdziczenia. — W ogólności, K-
stetyka, Matematyka i Filozofia są sta-
nowczemi naukami ludzkiej doskonałości.

Uwagi te nie są zupełnie nowemi:
sposób jednak onych wystawienia, rozwo-
dzenie się nad szczęśliwością poświęcają-
cych się ćwiczeniom umysłowem, nieped-
ległem gwałtownościom namiętności, a
przeto samo stwierdzającą moralność,
sprawnie czytanie tego płodu naszego ro-
daka interessującym i godnem oyczystego
przełożenia.

Mówią, iż obrachunkowa kommissy-
ja zagranicznych Mocarstw w Paryżu, ro-
ści do Francyi 1500 mill. fr. pretensyi; o-
gromna summa, która jeżeli będzie mu-
siała być zapłaconą, zatrwoży wszystkie
klasy ludzi.

Francuzki Posel w Szwajcaryi, Hr
Talleyrand złożył kazał Burmistrzowi Wyss
w Zurich marmurowe popiersie swojego
Monarchy, na dowód przychylności J. K.
Mei za podpisaną przez niego jako preze-
sa kommissyi, wojskową kapitulacją
między Szwajcaryją i Francją. — Szul-
teiss Berneński, Hr. Müllnen, otrzymał

także dawno przyrzeczony mu olejny wł-
zerunek Ludwika XVIII.

Pułkownik Massenbach został w Frank-
forcie na żądanie rządu Pruskiego aresztow-
wany i Pruskiemu Kapitanowi Kölchen od-
dany, który przed wyznaczoną przez N.
Króla kommissyją usprawiedliwić się ma
w Berlinie z swiego postępowania.

Data 1 i 2 Września 1817.

Cena szos różnych gatunków na Targu w
Krakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
Pszonicy	36 —	34 —	30 —	28 —
— Zyto	26 —	25 —	24 —	23 —
— Jęczmienia	23 —	22 —	20 —	18 —
— Owsa	10 15	9 —	8 15	8 —
— Jagiel	42 —	41 —	40 —	38 —
— Grochu	28 —	26 —	25 —	24 —
— Rzepak	30 —	28 —	26 —	—

Bieg Pieniędzy w Wiedniu d. 27 Sierpnia.

Czer. Zł. Hollenderski Szeinami	Zł. r.
Czer. Zł. Cesarski.	
Moneta konwencyjna za 100 .	Złr. 314.
<i>W Krakowie d. 1 Września.</i>	
Czer. Zł. Holl: monetą Courant	Złp. 19 gr. 6.
— detto Cesarski	— 18 — 22.
Fryd. Pruskie	— 34 — —
Luidor	— 36 — —
zoto frankowy	— 31 — —
Szeiny Wiedeńskie za 100 .	— 313 — —
Złoty ryński Szeinami	— 1 — 8

D O N I E S I E N I A.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzającym, Wol-
nego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu. W cią-
głym wykonaniu uchwały Rządzającego Senatu miasta wolnego Krakowa, w dniu 29.
Maja roku 1816 zapadłej, którą postanowionemi i obwieszczonemi zostały dwa wal-
ne Jarmarki w tymże mieście corocznie odbywać się mające. Wydział Spraw Wewnę-
trzych i Sprawiedliwości uwiadomia Publiczność, iż w dniu 9. Września r. b. rozpo-
cznie się i otwarty będzie walny Jarmark, piętnaście dni trwający, na który ws el-
kiego rodzaju towar, tudzież bydło i konie wprowadzone lub wyprowadzone z mia-
sta Krakowa, nie będą podlegać żadney opłacie celney w kraiu wolnego miasta Kra-
kowa. — Kramy zaś na skład towarów potrzebne, już są przysposobione i napiętami bę-
dą przez Ekonomia mieveskiego każdemu Kupcowi, czy to zagranicznemu lub tuteysze-
mu, od czego i Starozakonni wyłączeni nie są.

W Krakowie dnia 25 Sierpnia 1817.

Grodzicki.

Darowski, S. W.

Wydział Policji w Senacie Rządzającym Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutral-
nego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Gdy ogłoszona licytacya wydzierżawienia Ha-

treprzy Oświecenia Latarni Miejskich w czasie znowych Miesiący do lat trzy poczynać od 1go Października r. b. aż do ostatniego Kwietnia 1820 r. nie wzięła skutku w dniu 25tym Sierpnia dla braku Pretendentów, przeto także samey licytacji w Biórze Wydziału Policji w Senacie odbyć się mającey powtorney na dzień 4ty Września r. b. o godzinie 10ty przed południem oznacza się termin, w którym najmniej żądający o palmie takowych Latarni w Mieście Krakowie otrzyma, iak sbero Akt licytacji przez Senat Rządzący zatwierdzonym zostaje Chcący zaś otrzymać rzeczoną Entrepryzę, obowiązany będzie złożyć Summę Zł. Pol. 3000. iako Vadium, a e kondycjach do licytacji służących, upiadowionym bydź może w każdym czasie w Rancellaryi Wydziału Policji. W Krakowie dnia 25 Sierpnia 1817 roku.

Bartsch,
Konieczni Sekretarz.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i jego Okręgu. Oznaymuie iż w dniu 10 Września r. b. odbywać się będzie licytacja publiczna gmachów, które po przeniesieniu zgromadzenia Braci Miłosierdzia dawniey w klasztorze przy ulicy S. Jana zamieszkałego pozostały. Gmachy te składają 1) kościół, 2) klasztor i szpital z zakrystią w przecznicy pod liczbą popisową 469. 3) Kamienicę w teyże przecznicy pod liczbą 468. 4) Kamienicę przy ulcy S. Jana pod L. 470 do kościoła dotykającą.

1mo. Szacunek kościoła przez przysięgłych Detaxatorów ustanowiony i przez Inspektora Budownictwa Senatuowego sprawdzony iest w summie zł. pol. 8212 gr. 8½.
2do. Klasztoru i szpitala z zakrystią w kwocie . . . zł. pol. 9449 gr. 8½.
3to. Kamienicy pod liczbą 468 . . . . . zł. pol. 2157 gr. 15.
4to. Kamienicy pod liczbą 470 . . . . . zł. pol. 2689 gr. 18.

Razem . . . . . zł. pol. 22,478 gr. 20½.

Wszyscy przeto chęć kupna mający wzywają się ażeby w dniu wyżej namienionym o godzinie 9 z rana w Biorach Wydziału Spraw wew. i Sprawiedliwości Senatu Rządzącego stawili się opatrzeni w Vadium 10tey części oszacowaniu wyrównywalące. Prayczem uwiadomia, iż realności te razem lub pojedynczo w miarę zbiegu Pretendentów i podawanych od nich korzystniejszych dla Instytutu warunków sprzedanemi bydź będą mogły, a rownie w pierwszym iak drugim przypadku cena wyżej wyrażona pojedynczo czy w ogóle wzięta, za cenę pierwszego wywołania służyć ma. W Krakowie d. 12 Sierpnia 1817 roku.

Hosowski.
Darowski, S. W.

Sekretarz Generalny Senatu Rządzącego, Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu Oznaymuie o zawakowaniu Posady Tłomacza Rządowego Języka Francuzkiego przy Senacie, do której Etatowa Płaca roczna w kwocie Zł. Polskich Sześćset test przywiązana; każdy więc Mieysce to obić chcący, ma Prosbę swoią do Senatu podać z przyłączeniem świadectw o tychczasowe moralse iego sprawowanie się wykazujących, a razem udowodnić doskonałą znaomość Języków tak Polskiego iak Francuzkiego, tudzież łatwość pisania obudwoma w każdym rodzaju stylu w Czynnościach Rządowych używanego. W Krakowie dnia 11go Sierpnia 1817 Roku.

Mieroszewski, Sek. Jen. Senatu.

Prezes Sądu Appellacyjnego Woln: Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu. Stosownie do Artykułu 18 Kod. Cyw: podaje do Publiczney wiadomości iż Trybunał I. Instancyi kraju tegoż, na prosbę Jana Millera na Piasku przy Krakowie pod Liczbą, 50 zamieszkałego, żądającego ogłoszenia nieprzytomności Małżonki iego Małgorzaty z Goralskich Millerowey, więcay od lat trzech nieprzytomney, i żadney wiadomości o sobie nieślającej, wydał w dniu 7mym m. b. stosownie do Art: 116 Kod. Cyw: Wyrok polecającye dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnioney Małgorzaty z Goralskich Millerowey Sądowi Pokoju Okręgu II. wolnego Miasta Krakowa, W Krakowie d. 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz,
Rambach, Sekretarz Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw. podaie do Publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraju tegoż, na prośbę Małgorzaty Duliny włościanki z wsi Zalasa, Gminy okręgowy IVtej Balice, żądający ogłoszenia nieprzytomności Małżonka iey Łukasza Duli od lat czterech nieprzytomnego, wydał w dniu 8mym b. m. stosownie do Arty. 116 Kod. Cyw. Wyrok polecający dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnianego Łukasza Duli Sądowi Pokoju Okręgu Krzeszowickiego. W Krakowie dnia 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz.

Raubach, Sekretarz Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw. podaie do Publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi tegoż kraju, na prośbę Reginy Dukaliny, Włościanki w wsi Balicach i Gminia teyże zamieszkałej, żądający ogłoszenia nieprzytomności Małżonka Józefa Dukaty, od lat przeszło czterech nieprzytomnego, wydał w dniu 17tym Lipca r. b. stosownie do Artykułu 116. Kodxu Cyw. Wyrok polecający dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnianego Józefa Dukaty Sędziemu Pokoju Okręgu II. wolnego Miasta Krakowa. W Krakowie dnia 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz,

Raubach, Sekretarz Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Stosownie do Artykułu 118 Kod. Cyw. podaie do Publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraju tegoż, na prośbę Matyanny z Poznańskich Jagodowej, włościanki wsi Libiąża małego, do Gminy Chrzanów, należący, tamże zamieszkałej, żądający ogłoszenia nieprzytomności Małżonka swego Szczepana Jagody, przeszło od lat czterech nieprzytomnego, i żadney o sobie wiadomości niedającego, wydał w dniu 17tym Lipca r. b. stosownie do Art. 116 Kod. Cyw. Wyrok polecający dochodzenie dalsze nieprzytomności wspomnianego Szczepana Jagody Sądowi Pokoju Okręgu Chrzanowskiego.

W Krakowie d. 17 Sierpnia 1817 roku.

Nikorowicz.

Raubach Sekr. Sądu Appell.

Prezes Sądu Appellacyjnego Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Stosownie do artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie do publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi tegoż Kraju na prośbę Elżbiety Brzuskaliny włościanki wsi Kóhvlany Gminy Pisarzy Okręgu wolnego Miasta Krakowa, żądający uznania nieprzytomności małżonka Stanisława Brzuskali od lat przeszło czterech w miejscu swego zamieszkania nieprzytomnego, wydał na dniu 28 Maja r. b. stosownie do art. 116 Kodexu Cywilnego Wyrok polecający dalsze dochodzenie nieprzytomności wspomnianego Stanisława Brzuskali, Sędziemu Pokoju Okręgu Krzeszowickiego. — W Krakowie d. 16 Sierpnia 1817 r.

Pickarski P. P.

Raubach Sekr. Sądu Appell.

Podaje się do Publiczney wiadomości, iż wskutek Rezolucyi Wysokiego Trybunału Cywilnego Iwszey Instancyi Wojewodztwa Krakowskiego dnia 8 Lipca r. b. do Nru 1333 zapadłej, różne sprzęty Dómwowe drewniane i kuchenne, tudzież garderoba męska kroiu Francuzkiego i bielizna, z rzesza Bryczka po niegdy Adamie Kemerze pozostałe w mieście Opatowcu Powiatu Szkalbmirskiego pod dniem 6tym Września 1817. Roku w godzinach zwyczajnych, sprzedane zostaną gdzie chęć kupna mających zaprasza. Das w Szkalbmierzu dnia 29 Sierpnia 1817 Reku.

An. Kawecki Not. Publicz. Ptu. Szkalb. w Woiw. Krak.